

Lovforslagets overgang til anden behandling vedtoges uden afstemning.

Formanden: Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til et udvalg på 17 medlemmer. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den sidste sag på dagsordenen var:

Valg af 17 medlemmer til et udvalg angående forslag til lov om erstatning for vaccinationsskader.

Valgt blev: *Helle Degn, Lene Bro, Falk Hansen, Thomas Have, Hjortnæs, Otto Mørch, Tastesen, Eva Uhrskov, Kristine Heltberg, Ulla Worm, Thestrup, H. C. Toft, Brøndlund Nielsen, Kofoed, Nathalie Lind, Nordqvist og Valbak.*

Formanden: Der er ikke mere på dagsordenen.

Fra medlem af folketinget *Stinus*, der har haft orlov på grund af midlertidig udsendelse i offentligt hverv, har jeg modtaget meddelelse om, at han fra og med den 16. d. m. atter kan give møde i tinget. Stedfortræderens, *Lindegård Rasmussens*, hverv som midlertidigt medlem af folketinget ophører herefter fra nævnte dato at regne.

Folketingets næste møde afholdes i morgen, onsdag den 15. december, kl. 9.30 med følgende dagsorden:

1) *Første behandling af:*

Forslag til finanslov for finansåret 1. april 1972-31. marts 1973.

2) *Forespørgsel til ministeren for udenrigsøkonomi, europæiske markedsanliggender samt nordiske anliggender af Poul Dalsager m. fl.*

3) *Spørgsmål til ministrene.*

4) *Anden behandling af:*

Forslag til lov om ændring i lov om pristalsreguleret aldersforsikring og aldersopsparing. (Ophævelse af adgangen til at oprette indekskontrakter).

5) *Valg af 17 medlemmer til et udvalg angående:*

Forslag til lov om konsulære forbindelser.

6) *Valg af 17 medlemmer til udvalget om forureningsbekæmpelse.*

7) *Valg af 1 medlem til Københavns havnebestyrelse for tiden indtil 31. december 1973 (i stedet for Axel Kristensen).*

Mødet hævet kl. 14.13.

32. møde.

Onsdag den 15. december kl. 9.30.

Formanden: Medlemmer af folketinget Frandsen, Kurt Brauer, Poul Dam og Morten Lange har meddelt mig, at de ønsker skriftligt at fremsætte:

Forslag til folketingsbeslutning om ændring af lov om værnepligtiges anvendelse til civilt arbejde.

Skriftlig fremsættelse af forslag.

Ordføreren for forslagsstillerne (Frandsen): Hermed har jeg den ære for folketinget at fremsætte forslag til folketingsbeslutning om ændring af lov om værnepligtiges anvendelse til civilt arbejde.

Angående begrundelsen for forslaget skal jeg henvise til de bemærkninger, der ledsager det.

Jeg anbefaler forslaget til tingets velvilige behandling.

Den første sag på dagsordenen var:

Første behandling af forslag til finanslov for finansåret 1. april 1972-31. marts 1973.

(Lovforslaget (nr. 31) findes i tillæg D. sp. 1, fremsættelsen i tidenden sp. 978).

Lovforslaget sættes til forhandling.

Lysholt Hansen: Finansloven er det tal-mæssige udtryk for statens økonomiske aktivitet. Den viser, hvorledes den almindelige økonomiske udvikling påvirker statens indtægter og udgifter, og den viser til gengæld også, hvorledes staten gennem sine indkomster og udgifter søger at påvirke landets økonomi. Når man skal bedømme det foreliggende finanslovsforslag, må det derfor ses i en større samfundsøkonomisk sammenhæng.

Da regeringen trådte til, var landets økonomiske situation mere end alvorlig, og det er den fortsat. Udadtill slås vi med et betalingsbalanceunderskud på mellem 3 og 4 pct. af nationalindkomsten. I løbet af 3½ år lykkedes det den borgerlige regering at øge vor udenlandske nettogæld fra 7 milliarder kr. til 18 milliarder kr. Den øgede gældsstiftelse var ikke udtryk for nogen bevidst økonomisk politik, og den var lavet først og fremmest i form af korte varekreditter. I denne situation var det helt afgørende for regeringen at skabe tillid i udlandet til, at situationen herhjemme kom under kontrol. Udviklingen på betalingsbalancen måtte vendes, for at vi kunne undgå spekulation i den danske krone. Derudover var det nødvendigt at tilrettelægge en langsigtet økonomisk politik, der kunne bringe underskuddet ud af verden.

Indadtill kæmper vi for at bevare beskæftigelsen, og det er ikke nemt. Det er det ikke af 3 grunde. For det første fordi den internationale konjunkturudvikling lader meget tilbage at ønske. Den afmatning, som prægede det meste af 1971, skulle efter de fleste spådomme have været vendt til en ny fremgang, men den er jo altså endnu ikke kommet. For det andet fordi den hastige tekniske og økonomiske udvikling stiller stadig krav om omstilling inden for erhvervs-livet. Nyt kommer til, og gammelt må vige, men de mennesker, som var beskæftiget ved det gamle, kan ikke uden videre overføres

til det nye. Det kan i den forbindelse være nok at nævne afvandringen fra landbruget og den mindre detailhandels vanskeligheder.

Den tredje årsag til, at det ligger lidt tungt med beskæftigelsen, er den stramme finans- og pengepolitik, som den forrige regering førte for at begrænse underskuddet og holde inflationen i ave. Det er imidlertid karakteristisk for denne politik, at den nok nåede at bremse den økonomiske vækst, men den nåede ikke at standse inflationen og bremse betalingsbalanceunderskuddet. Med undren konstateredes det, at den traditionelle finanspolitik med store kasseoverskud ikke længere slog til.

Da vi på socialdemokratiets årsmøde i august i år vedtog vort 4 års program, gjorde vi det i erkendelsen af, at der måtte nye midler til, hvis den økonomiske politik skulle lykkes. Men før vi kunne vælge disse midler, måtte vi gøre os klart, hvorfor de gamle midler ikke virkede. Vi kom herunder ind på to forhold af betydning for penge- og kapitalmarkedet. Det var for det første den om sig gribende inkassering af inflationsgevinster over obligations- og pantebrevs-markedet. Hver dag skaber inflationen plads til nye lån i gamle ejendomme. Disse lån kan tage form af obligationslån eller af pantebrevslån. Lad os først se lidt på obligationslånene.

Disse lån var det hensigten at begrænse ved det såkaldte realkreditforlig, der sænkede lånegrænserne og forkortede lånenes løbetid. Ikke desto mindre har vi set en eksplosiv stigning i obligationsudstedelsen; ifølge Nationalbankens statistik over tinglyst gæld i fast ejendom var nyudstedelsen af obligationer i årets første tre kvartaler ca. 10,8 milliarder kr. imod ca. 8,4 milliarder i den tilsvarende periode i 1970. Der er mange mulige forklaringer på denne stigning, men tilbage bliver nok noget, som må forklares ved, at inflationsgevinster gøres i penge ved optagelse af tillægslån.

Lad mig i den forbindelse gøre en sidebemærkning om realkreditinstitutternes almindelige udlånspolitik. Når man sammenholder vurderinger og salgspriser for fast ejendom, efterlader det et beklemmende indtryk af, at realkreditinstitutterne i deres indbyrdes konkurrence om låntagerne er kommet så højt op med vurderingerne, at de har gjort realkreditforliget til grin. Hvad